Zastaví Ústavní soud oddělené zápisy prvňáčků z Ukrajiny? Zrušení je namístě, shodují se ombudsman i zástupce dětského ombudsmana

23.9.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

O ukončení zvláštních zápisů do prvních tříd pro ukrajinské děti bude rozhodovat Ústavní soud. Ombudsman Stanislav Křeček a zástupce dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm mu k tomu podali své historicky první společné vyjádření. Uvádějí v něm, že s dvojími zápisy nesouhlasí. Považují je za neopodstatněné, škodlivé a protiústavní.

Před oddělenými zápisy ukrajinských prvňáčků, které v únoru zavedl tzv. lex Ukrajina, již před časem varoval ombudsman Stanislav Křeček. Obává se vyčleňování ukrajinských dětí a ohrožení jejich přístupu ke kvalitnímu vzdělávání. Teď se k tématu společně se zástupcem dětského ombudsmana Vítem Alexandrem Schormem vrací.

Důvodem je návrh na zrušení ustanovení zákona o možnosti dvojích zápisů, který Ústavnímu soudu podali senátoři v čele s Janem Grulichem a Jiřím Růžičkou. V souvislosti s ním ombudsman a zástupce dětského ombudsmana zaslali Ústavnímu soudu své první společné vyjádření. Týká se totiž tématu, v němž se potkává problematika rovného přístupu a práv dětí.

Stanislav Křeček a Vít Alexander Schorm se s návrhem senátorů na zrušení dvojích zápisů ztotožňují. Považují je za protiústavní a diskriminační.

„Začlenit velké množství příchozích ukrajinských dětí do českého školství představuje nelehkou výzvu. Školy či zřizovatelé se často nacházejí ve velmi obtížné situaci. Systémové problémy je však třeba řešit koncepčně. Nikoli nepromyšlenými kroky, které bezdůvodně omezují základní práva zranitelné skupiny, jež je navíc menšinou,“ upozornil ombudsman Křeček.

Vít Alexander Schorm je podobného názoru: *„Ustanovení zákona o zvláštních zápisech dopadají na děti, jejichž práva a nejlepší zájem si obecně zaslouží vysokou míru ochrany. V této situaci jde navíc o cizince, kteří v útlém věku uprchli před válkou do nové země. Musí se pohybovat v jazykově i kulturně neznámém prostředí. Nacházejí se v extrémně složité životní situaci, kterou může zkušenost s vyčleněním ještě zhoršit.“*

- Vyjádření ombudsmana a dětského ombudsmana pro Ústavní soud
- Ombudsman nesouhlasí s oddělenými zápisy ukrajinských prvňáčků do základních škol (tisková zpráva ze 7. února 2025)

https://www.ochrance.cz/aktualne/zastavi_ustavni_soud_oddelene_zapisy_prvnacku_z_ukrajiny_zruseni_je_namiste_shoduji_se_ombudsman_i_zastupce_detskeho_ombudsmana